

NYHEDSBREV

nr. 9 - oktober 2016

Støtteforeningen for
Hospice Sydfyn

Skarø – Urter med sundhed og is med masser af smag.

Glimt fra sommerudflugten 2016 for de frivillige af Else Bæk Kristensen og Niels Ole Nielsen

De frivillige på Hospice Sydlyn får stor anerkendelse for deres arbejde. En af de faste traditioner er en sommerudflugt til en af øerne i det sydfynske øhav. I år gik turen til Skarø.

Mandag den 27. juni kl. 9.15 mødtes 34 frivillige, samt Marianne Horstmann og Inger Kruchov til en dejlig morgen-buffet på Hotel Ærø. Vejret var skønt og humøret højt. Kl. 11.00 afgik Højestene, med ankomst til Skarø kl. 11.35. Vi blev delt op i to grupper, og hver gruppe fik fornøjelsen af to engagerede guider - en naturguide, Lene Corydon og en ø-guide, Preben Sørensen. Begge fortalte levende ud fra deres særlige viden og beskæftigelse på øen. Lene Corydon er meget optaget af urter med smag og med en gavnlig virkning på ens helbred. Hun har således anlagt en have med lægeurter. De er pænt ordnet efter den virkning, som de har på de forskellige dele af kroppen.

Lene Corydon viser os her en Strand-karse, som har en fin krydret smag som wasabi. Hun færdes desuden som det mest naturlige barfodet i Skarøs natur.

I bedet med planter for mandens helbred finder vi "Liderlig gedeurt". En planter, der angiveligt skulle virke som Viagra. Vi kan afsløre at bladene kan spises, men et enkelt blad giver ingen virkning.

Preben Sørensen kunne fortælle en masse om øens historie og om aktiviteter på øen. Skarø Kirke var det naturligt at besøge, og vi så eller genså graven med Svendborgs tidligere borgmester Svend Aage Andersen. Preben Sørensen kunne desuden til historien fortælle, at kirken fra starten kun fik status som Bedehus, da menigheden ikke var stor nok.

Selv om Skarø er en flad ø, så kan det virke højt omkring kirken, da man har en vid udsigt.

Kl. 13.00 mødtes grupperne på Café Sommersild, hvor vi fik serveret en delikat varmrøget laks med salat, samt kaffe/te med hjemmebagt rabarbertærte - rene lækkerier.

Hjemmerøgt laks og hjemmebagt rabarbertærte på Cafe Sommersild kan absolut anbefales.

Kl. 15.30 var der arrangeret et besøg i haven på virksomheden SKARØ IS. Ejeren gav os et spændende indblik i en omfattende isproduktion, ledsaget af 12-15 smagsprøver.

Martin Jørgensen fortalte levende om tankerne bag virksomheden og udviklingen af produkter i "Skarø Is", om proteinberiget is og is med birkesaft uden kunstige tilsætningsstoffer. Virksomheden er nu kendt som leverandør til Singapore Airlines.

15 skeer klar til prøvesmagning af lige så mange slags Skarø Is. Et sjovt billede af en idérig virksomhed.

Kl. 16.35 sejlede vi tilbage til Svendborg, og netop som vi "landede" dér, brød et regnvejr løs.

Alle var meget begejstrede for en vel tilrettelagt tur. Det var en rigtig flot anerkendelse af os som frivillige.

Frivillige på Hospice Sydfyn.

Har du tid og overskud og et ønske om at være FRIVILLIG på Hospice Sydfyn én eller flere gange om måneden, sætter vi meget stor pris på den ekstra hjælp der ydes. Man kan være frivillig til vært/værtindevagter og/eller til forskellige andre funktioner ude i haven såvel som inde i huset. Læs mere om Hospice Sydfyn, og det at være frivillig. Ansøgningsskema kan hentes på vores hjemmeside www.hospicesydfyn.dk

Henvendelse kan ske til Frivilligkoordinator Inger Kruchov på mail: inger.kruchov@hospice.rsyd.dk eller på tlf. 29 20 22 42

**Livet er her og nu,
- lad os gøre en forskel**

Aktiv dødshjælp eller Aktiv hjælp til den døende?

Temaeftermiddag på Hospice Sydfyn

v/ Vibeke Bak Møller, bestyrelsesmedlem i Støtteforeningen

Hospicebestyrelsen holder hvert år en temadag, og i år var Støtteforeningens bestyrelse samt personalet på Hospice Sydfyn inviteret med.

Den 15. september kl. 13.30-17.00 samledes en stor del af medlemmerne fra de to bestyrelser samt ca. 10 ansatte på Hospice Sydfyn, hvor cand.mag. i filosofi og psykologi og Ph.d. i medicinsk etik Jacob Birkler var inviteret til at give et oplæg under emnet:

***Aktiv dødshjælp eller Aktiv hjælp til den døende – hvordan hjælper vi bedst?
Herunder vurdering af udsigtsløs behandling – kan man dø for sent?***

Jacob Birkler var medlem af Etisk Råd 2010-feb. 2016 samt formand for rådet 2011-2016. Desuden er J.B. forfatter, foredragsholder, underviser og meget mere.

Denne overvældende interessante eftermiddag satte mange tanker i gang via Jacob Birklers(JB) filosofiske tanker og mange spørgsmål.

Dagens emne er aktuelt, da medierne har fokus på dette med udgangspunkt i en aktuel historie. Regeringen arbejder meget med lovgivningen i øjeblikket, fortæller JB. Spørgsmålet er så, om vi skal have en model som i Holland, hvor det er en fagperson, der giver den døende gift på et aftalt tidspunkt og klokkeslet? Eller skal det være en model som i Schweiz, hvor det er lovligt at assistere til selvmord - den døende tager selv livet af sig (6 danskere har fået denne hjælp i Schweiz i en periode over 20 år). I Holland giver lægerne nu udtryk for bekymring, da der er tendenser til, at økonomi spiller en rolle i udviklingen af Aktiv Dødshjælp (ADH). Bl.a. er man inde på muligheden for, at demente også skal hjælpes via ADH. Den model for Aktiv dødshjælp, man finder i Holland, fordrer, at anmodningen om at dø, skal komme fra mennesket selv, altså ikke fra f.eks. pårørende eller andre involverede. Begrebet selvbestemmelse, ret og pligt spiller ind i hjælp til død.

Hvem skal forpligtes til at hjælpe, og hvad gør det ved samfundet samt de, der skal yde Aktiv Dødshjælp eller assistere til selvmord? Hvad vil der ske med Hospice, hvis ADH legaliseres? I Holland er der på hospitalerne Eutanasi-teams (medlidenhedsdrab) OG Palliative teams (lindrende). Som ansat i det Hollandske Sundhedsvæsen, kan man godt blive fritaget for at hjælpe til ADH.

Aktiv Dødshjælp (ADH) eller Passiv Dødshjælp (PDH) – hvad handler det her om? Ved ADH handler det om Livslængde (at forkorte/forlænge) og ved PDH handler det om livsindhold (hjælpe her og nu) - men hvordan hjælper vi den uafvendelige døende bedst muligt? Handler det mon om retten til at være til besvær? Eller handler det om retten til at få fred – for den døende eller de pårørende? Den såkaldte Passive Dødshjælp er også en stor og grundig aktiv handling.

Sproget spiller en stor rolle i debatten, da offentlige debatter som regel tager udgangspunkt i en sag, hvor patient eller pårørende er FOR aktiv dødshjælp, hvor begreber som at ”ligge som en grøntsag” og ”smertehelvede” bliver nævnt. Hvorfor kan vi ikke bare få lov til at dø? spørges der. Har vi ikke ret til det? ADH handler om kontrol, fortæller JB - vi vil have styr på døden! Palliativ sedering (lindrende/beroligende behandling), det er det, man foretager i DK i dag. Her er fokus på livet, der hjælpes i livet! Ved ADH er fokus rettet på døden - der hjælpes til død, hvor vi nu hjælper i livet.

Undersøgelser viser at unge oftere er tilhængere af ADH, og jo ældre vi bliver, jo mere er vi imod. Det handler om vores NUTIDIGE forhold til døden - vores død er ikke alvorlig – men vores forhold, til vores død, er meget alvorlig. Det handler om, hvordan vi ser på døden, mener JB.

Der tales om værdighed/uværdighed, men hvem beslutter, hvad der er værdigt? Spørger JB. Værdighed ligger i øjnene, der ser, siger JB. Man skal have i tankerne: Hvad har værdi for den syge og døende? Det handler ikke om, hvad vi andre synes er værdigt/uværdigt for den syge. Livet kan opfattes forskelligt i løbet af dagen for den døende – morgenen kan være god og aftenen dårlig eller omvendt. Vi skal have fokus på livet, mener JB, der til enhver tid er for Aktiv hjælp til den døende! Ved aktiv hjælp til den døende er målet, at skabe de bedst mulige rammer for den døende – at hjælpe i det liv, der er! Bl.a. således at der ikke opleves ubærlig fysisk smerte. Ved stillingtagen til Døden som beslutning (ADH), begivenhed eller proces (PDH) skal man være opmærksom på de pårørende som medspillere, da de ikke er neutrale Deres følelser spiller naturligt ind i beslutningerne

Etiske refleksioner og prioriteringer

Kan man dø for sent? Hvad er et godt tidspunkt at dø på, og hvad skal man nå inden døden indtræffer? Som rask har man 100 ønsker, som syg har man kun 1! Her skal man overveje, om håbet tages fra den døende? Man skal ikke kun tænke sig om, men også SE sig om? ETIK handler om OPTIK – bl.a. menneskesyn. Hvad er det vi ser? Man skal se det, det hele handler om! Etikken bliver synlig, når vi bliver udfordret af den, og når der er forskellige svar på spørgsmålene! Etik er, det vi BØR. Etik er ikke logik, angiver JB.

Det er en dilemmafyldt praksis at vurdere udsigtsløs behandling, da det er vanskeligt at sætte grænserne for hvem, hvordan og hvornår, der skal tage beslutning vedrørende handlinger omkring og for den uafvendelige døende.

Etik står skrevet i situationen, derfor er det svært at lave de rette regler eller manualer. Her spiller erfaring, dannelse og dyder en vigtig rolle. Nogle gange lykkes vore handlinger. Vi kan vælge nærhed og/eller distance – det er svært at være uetisk, når man er tæt på, angiver JB. Man kan vælge at være hurtig og/eller langsom, at våge og/eller overvåge – sidstnævnte med risiko for at overse noget. Man kan vælge at yde førstehjælp (behandle) eller næstehjælp – hvor der drages omsorg, og man kan vælge at gå til patienten med noget og/eller at gå fra patienten med noget.

Vi behandler mere end nogensinde, det er ofte hurtigere og billigere – at tale med patienten er tidskrævende. At give liv (behandle) og/eller dele liv, det handler om prioritering.

Denne tankevækkende eftermiddag gav en masse spørgsmål - hvem har svarene? Det var netop Jacob Birklers idé med sit oplæg at sætte vore tanker i gang, at få os til at tænke!

Hospice Sydfyn

Oplevelse og nydelse v/ Hospicechef Marianne Horstmann

Hospice Sydfyn er beliggende i smukke naturskønne omgivelser på Skovsbovej i Svendborg. Med dejlige terrasser, og skøn udsigt, som vi har erfaret, har stor betydning for alvorligt syge og døende mennesker og deres pårørende.

Vores beliggenhed og oplevelserne med naturens dyreliv, får og heste der græsser på vores område, er til stor glæde – og så er det lige udenfor vinduet.

Hospice Sydfyn er et smukt sted. Her tales til alle sanser. Lyse farver, lette møbler, inspirerende kunst, skønne blomster, levende lys, stille musik, og mad der vækker minder.

På Hospice Sydfyn er livet nærværende, og omsorg, kvalitet og individualitet er nogle at vore vigtige overskrifter.

Der er fokus på det der gør livet værd at leve, på oplevelser og stjernestunder, og det er især vigtigt, når der kun er kort tid igen.

At livet det er livet værd,
På trods af tvivl og stort besvær,
På trods af det der smerter,
Og kærligheden er og blir´,
Og hvad end hele verden si´r,
Så har den vore hjerter.

(Du kom med alt hvad der var dig af Jens Rosendal)

Én af brikkerne i den tværfaglige indsats ift. at leve livet til det sidste her på Hospice Sydfyn er vores fantastiske køkken.

På Hospice Sydfyn laver vi mad med kærlighed, - ærlig mad lavet fra bunden, med stort hjerte. Mad der vækker minder.

Vi véd, at mange med alvorlig sygdom ikke formår at spise ret meget og derfor er det vigtigt at tilbyde og producere maden så den er tilpasset den enkeltes ønsker.

Velanrettede serveringer i mindre portioner i små skåle og med livretter kan ofte få maden til at blive en glæde til trods for kvalme og madlede.

- vi fokuser på nydelsen og ikke på mængderne

Køkkenpersonalet kontakter den enkelte patient efter behov, for på den måde at tilgodese den enkeltes ønsker for måltiderne. De hører om patientens ”mad historie”, og hvilken betydning maden har i deres liv.

Når det er muligt indtages måltiderne på Hospice Sydfyn i spisestuen, hvor patienter, pårørende, personale og frivillige spiser sammen. Vi har hygge og gode samtaler på kryds og tværs over maden i spisestuen, mens vi nyder de veltilbedte retter. Her opleves stjernestunder, hvor alle for en kort stund er lige og raske.

Budding med fløde og knas

En menu bestående af ærtesuppe med hjemmebagt ostebrød, rødkåls-æblesalat, hovedret bestående af ovnbagt torsk med rødbeder i dildsauce og som dessert ris á lá mande med appelsinsirup og mandler.

Får på engen ved Hospice Sydfyn

v/ Inger Kruchov og Niels Ole Nielsen

Lige fra byggeriets start har der været planer om, at få dyr på vores eng ud for hospice. Det blev i de første år til en aftale med Erhvervsforskolen om, at deres natur- og friluftslinje kunne bruge vores eng til græsning. Det var dengang hyggeligt at se de små heste på græs, men det skete desværre ret sjældent og kun i kort tid. Deres maver kunne slet ikke klare den store mængde græs. De små islandske heste foråd sig simpelt hen i det.

Vi ville dog stadig gerne have liv på engen, så i løbet af efteråret 2015 fik vi en aftale med Pernille Mahnfeldt, der er fåreavler i Bjerreby og med Svendborg Kommune om, at der kunne sættes fire moderfår med tilhørende lam ud på engen.

I løbet af marts 2016 blev der derfor genetableret en indhegning og en shelter og midt i april fik vi tre moderfår og fem lam sat ud. De kommer alle hjem til gården i slutningen af oktober. Vi kan så glæde os til, at der dukker nogle op igen til marts, når de nye lam er født.

Nyklippede får i september

Fåreklipping

Fårene er blevet klippet to gange i løbet af deres ophold. Efter klippingen i maj skrev Frivilligkoordinator Inger Kruchov denne beretning:

I mandags blev fårene klippet, eller i hvert fald de tre moderfår. Det var lidt af en oplevelse. Det største arbejde var faktisk at få indfanget fårene. Vores fåreavler, Pernille, havde allieret sig med en professionel fåreklipper, som kom med sin fårehund og en ekstra hjælper. Hunden var virkelig god til at få dyrene til at bevæge sig i den rigtige retning. Og med fåreklipperens kommandoer ”stay”, ”go”, ”lay down” osv. lykkedes det for Pernille og de professionelle at få fårene i hus. Før klippingen af pelsen fik fårene klippet neglene, der var blevet meget lange i vinterens løb, og

derefter gik han i gang med selve klipningen. Det tog kun nogle få minutter for hvert får. Bagefter stod han med en stor bunke uld – parat til spinderiet.

Da alle fårene igen blev lukket ud i det fri, opstod der en værre tumult. De små lam virkede totalt fortabte i den første halve times tid. Der var en brægen og kalden, og det var en ynke, for de kunne ikke kende deres mor, nu hvor pelsen var væk. Mor-duften sidder åbenbart i ulden. Men efter et stykke tid var roen genskabt, og alle lammene havde igen fundet deres egen mor.

Da fårene blev klippet for nylig, var der ingen brok. Den kom først, da Pernille tog to af fårene med hjem – de var blevet solgt.

En anden sjov historie:

Forleden, da folk sad ude på terrassen og sang ved formiddagskaffen, kom fårene og sang med eller brægede med. Jeg tror, de sang ”Septembers Himmel er så blå”. Det blev der grint en del af den dag. I dag prøvede vi så igen med den sang på terrassen, men da var de åbenbart ikke i stemning, for vi fik lov at synge helt uden korselskab af fårene.

Og så måtte vi sende et af lammene hjem.

Sidst på sommeren fandt et af lammene ud af at han var en vædder. Det gav lidt uro i flokken, så han blev sendt hjem.

Forårsbillede med små lam

Årets generalforsamling

En stor tak til opbakning fra medlemmerne.

v/ Edel Nielsen Kasserer i Støtteforeningen

Støtteforeningens generalforsamling den 18. april 2016 blev for første gang afholdt på Hospice Sydlyn. Der var rigtig god tilslutning med 81 tilmeldte.

På generalforsamlingen blev det bl.a. drøftet, at Støtteforeningen stod til at miste sin godkendelse som velgørende organisation (ligningslovens § 8a). Bestyrelsen blev bedt om at arbejde videre med problemet og opfordret til at udsende et brev til alle medlemmer og orientere om situationen.

Lige kort om den betingelse, det er 'sværest' for os at opfylde, nemlig:

Foreningen skal årligt modtage over 100 donationer på mindst 200 kr. Kontingent opfattes af Skat ikke som en donation. Vi skal kende navn og adresse på donator, og hvis man ønsker indberetning til Skat skal CPR/CVR nr. oplyses til foreningen. Den vil så foretage indberetningen.

Medlemsbrevet blev udsendt få dage efter generalforsamlingen.

Allerede med udgangen af april var der kommet 145 donationer på mindst 200 kr. hertil kom de 11 donationer vi havde i forvejen. I skrivende stund er vi nået op på 250. Det er et meget flot resultat. Bestyrelsen vil gerne sige mange tak til alle for den store opbakning.

Skat er ansøgt om bevarelse af § 8a godkendelsen. Vi forventer et positivt svar i løbet af ganske kort tid.

Hvis man vil være med til at sikre foreningens fremtidige § 8a godkendelse kan man evt. aftale med sin bank, at der årligt overføres mindst 200 kr. til foreningen.

Donationer til Støtteforeningen:

- Kan indbetales til Danske Bank: Regnr.: 3224 Kontonr.: 3224414412 - eller på MobilePay til 52390908
- Beløb kan overføres via netbank eller indbetales gebyr frit til Danske Banks afdeling i Møllergade i Svendborg
- Husk at påføre navn, adresse og evt. telefon og mailadresse på overførslen.

Ny i bestyrelsen – Morten Kjærsgaard

Jeg har i 34 år arbejdet som praktiserende læge i Svendborg, og har i den periode også interesseret mig for behandling og pleje af de døende. Det er et område hvor vilkårene har ændret sig voldsomt i den tid. Hospice gør meget for at forbedre situationen for udsatte patienter. Kendskabet til hospice og dets muligheder fortjener en større udbredelse, og det vil jeg gerne arbejde for.